

Gimnazijoje diskutavome su istoriku

SUSITIKIMAI

Vilkaviškio „Aušros“ gimnazijos bibliotekoje veikia diskusijų klubas, kviečiantis mokinius diskutuoti aktualiais klausimais, skatinantis kalbėti viešai ir spręsti iškilusias problemas. Ką tik įvyko ilgai lauktas susitikimas su istorijos tyrinėtoju dr. Norbertu Černiausku.

Balandžio 5-ąją diskusijų klubo svečias buvo humanitarinių mokslų daktaras, Vilniaus universiteto istorikas, dėstytojas N. Černiauskas, 2021 m. išleidęs knygą „1940. Paskutinė Lietuvos vasara“. Paprastas, šiltas ir atviras jo bendravimas paliko gerą įspūdį tiek mokiniams, tiek mokytojams, dalyvavusiems diskusijoje.

Bet ne apie knygą kalbėjomės. Mokiniais kirbėjo daug klausimų. Ką veikia istorikai? Kuris istorijos laikmetis sveičiai įdomiausias? Kokia gali būti Rusijos ir Ukrainos karo baigtis? Kaip atsirinkti, kurie straipsniai internete yra teisingi? Ar istorija kartojasi? Kuri istorinė asmenybė žavi labiausiai? Be abejo, neaplenktos buvo ir studijos Vilniaus universitete, Prezidento A. Smetonos asmenybė bei kiti klausimai.

Svečias paaiškino, kad jam įdomiausias tyrimų laukas – XX a. pradžia, tarpukaris ir kad jis yra ypač susidomėjęs kasdienybės istorija, socialine ekonomine

Dr. Norbertas Černiauskas gimnazistams patarė paieškoti patiems įdomios srities – meno, sporto, kino – ir ją pasidomėti giliau, per istorinį kontekstą. Antano BUDRIO nuotr.

Lietuvos istorija bei totalitarine kultūra. Istorikai pasirodė buvę teisūs kalbėdami ir apie pasaulinę pandemiją, ir apie Rusijos santykius su Ukraina, kadangi stebėdami istorinius šaltinius ir analizuodami visus turimus duomenis jie gali daryti prielaidas, kaip viskas gali įvykti.

Mokslininkas pateikė įvairių išvalgų apie tai, ko mes, paprasti žmonės, nepastebime. Pavyzdžiui, Vyčio, kaip Lietuvos simbolio, pateikimas vėliavose. Pasirodo, jose vaizduojamas skirtingas Vytis, kaip herbas, gali simbolizuoti skirtingas

pažiūras ir judėjimus. Todėl turime būti itin akyli, būtinai pasitikrinti, kas stovi už tų vėliavų. Taip pat ir su internetiniais straipsniais ir komentarais – būtina turėti kritinį mąstymą, kad neįklimptume į propagandos pinkles.

Dr. N. Černiauskas patarė mokiniams, kaip mokytis istorijos, kad faktus ir datas atsimitų lengviau. Tiesiog reikia žiūrėti filmus istorine tema arba paieškoti sau įdomios šakos (meno, sporto, kino ar kitos) ir ją pasidomėti giliau, per istorinį kontekstą.

➤ Nukelta į 8 p.

➤ Atkelta iš 6 p.

Pasak dr. Norberto Černiausko, tai sužadina smalsumą ir lengviau įsimenami konkretaus laikmečio įvykiai. Kaip pavyzdį pateikė savo asmeninį susidomėjimą futbolu, kai pasakojant apie jį galima atskleisti to meto pasaulio istorijos svarbiausius faktus. Taip pat parekomendavo, kokias knygas būtų verta paskaityti, kad istorija taptų aiškesnė. Tai įvairūs dienoraščiai, atsiminimai ir istoriniai romanai. Paatviravo, kad jam ypač patinka A. Nykos-Niliūno dienoraščiai.

Po diskusijos mokiniai džiaugėsi, jog „sužinojo dalykų, kurių nepasakoja mokykloje ir namuose, įgijo žinių, praplėtė savo akiratį“, „susipažino su žmogumi, kuris tikrai išmano savo dalyką“, „sužinojo apie universitetų galimybes, įgavo daugiau motyvacijos mokytis istorijos“, suvokė, „kad negalima nuvertinti Lietuvos“, jiems patiko, kad viskas vyko gyvai.

Bibliotekoje jau buvo surengtos disku-

sijos „Jauno žmogaus būtis pandemijos kontekste“ su VDU Socialinio darbo katedros doc. Jorūne Vyšniauskyte-Rimkiene, „Pasvarstymai balsu: ar esu geras skaitytojas?“ su literatūrologe, knygų apžvalgininke Jūrate Čerškute, „Ar galime gyventi be kultūros?“ su atestuota įvaizdžio kūrimo konsultante ir instruktore, lektore, patarėja stiliaus, etiketo bendravimo klausimais Alvyda Jasilionyte. Su vilkaviškiete, krašto patriote, Vilkaviškio šiaurietiško ėjimo klubo vadove Irma Mauriene diskutavome tema „Jauno žmogaus santykis su praeitimi“.

Esu įsitikinusi, kad kalbant, diskutuojant ir mokantis iš kitų jaunimui tikrai tampa lengviau priimti savus sprendimus susidariusiose situacijose. Mokiniai mokosi nugalėti viešojo kalbėjimo baime, spręsti problemas, giliau pažinti juos supantį pasaulį ir galimybes.

Joalita ARBAČIAUSKIENĖ
Vilkaviškio „Aušros“ gimnazijos
bibliotekos vedėja